

2016

**INFORMACJE DOTYCZĄCE ADEKWATNOŚCI
KAPITAŁOWEJ GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU BGŻ BNP PARIBAS S.A.
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2016 ROKU**

BGŻ BNP PARIBAS

Bank
zmieniającego
się świata

SPIS TREŚCI

1.	Wstęp	3
2.	Informacja o Grupie Kapitałowej Banku BGŻ BNP Paribas S.A.	3
3.	Fundusze własne	4
4.	Wymogi kapitałowe	9
5.	Bufory kapitałowe	11
6.	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	13
7.	Zastosowanie technik ograniczania ryzyka kredytowego	16
8.	Dźwignia finansowa.....	17
9.	Ryzyko operacyjne	19

1. Wstęp

Zgodnie z przepisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE. L Nr 176, str. 1), zwanym dalej „**Rozporządzeniem (UE) nr 575/2013**”, Bank BGŻ BNP Paribas S.A. z siedzibą w Warszawie, zwany dalej „**Bankiem**”, zobowiązany jest ogłaszać w sposób ogólnie dostępny informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej z wyłączeniem informacji nieistotnych, zastrzeżonych lub poufnych. Niniejszy dokument przedstawia informacje dotyczące Adekwatności Kapitałowej Grupy Kapitałowej Banku BGŻ BNP Paribas S.A. na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Zgodnie z obowiązkiem opisanym w art. 13 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 Bank upublicznia informacje określone w art. 437, 438, 440, 442, 450, 451 oraz 453 w oparciu o dane dostępne na najwyższym krajowym poziomie konsolidacji do celów regulacji ostrożnościowych.

Obowiązki wynikające z art. 450 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 są realizowane poprzez publikację na stronach internetowych Banku „Informacji na temat Polityki Wynagradzania Członków Zarządu i Polityki Wynagradzania Pracowników Banku, w tym pracowników zatrudnionych na stanowiskach kierowniczych, mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku BGŻ BNP Paribas S.A.”.

2. Informacja o Grupie Kapitałowej Banku BGŻ BNP Paribas S.A.

Grupa Kapitałowa Banku BGŻ BNP Paribas S.A., zwana dalej „**Grupą Kapitałową Banku**”, jest częścią międzynarodowej grupy finansowej, na czele której stoi BNP Paribas S.A. z siedzibą w Paryżu, zwanej dalej „**Grupą BNP Paribas**”. BNP Paribas S.A. jest podmiotem dominującym Banku posiadającym łącznie 88,33% akcji Banku, z czego 28,35% pośrednio przez BNP Paribas Fortis SA/NV (dawny Fortis Bank SA/NV) z siedzibą w Brukseli. Rabobank International Holding B.V. posiada 6,66% akcji. Pozostałe 5,01% akcji należy do akcjonariuszy mniejszościowych.

Tabela 1 Struktura właścicielska Banku na dzień 31 grudnia 2016 roku

Saldo na 31 grudnia 2016r.	Liczba posiadanych akcji	% kapitału zakładowego	liczba głosów na WZA*	% ogólnej liczby głosów*
BNP Paribas łącznie	74 409 864	88,33%	74 409 864	88,33%
BNP Paribas SA	50 524 889	59,98%	50 524 889	59,98%
BNP Paribas Fortis SA/NV*	23 884 975	28,35%	23 884 975	28,35%
Rabobank International Holding B.V.	5 613 875	6,66%	5 613 875	6,66%
Pozostali	4 214 579	5,01%	4 214 579	5,01%
Razem	84 238 318	100,00%	84 238 318	100,00%

* BNP Paribas SA jest podmiotem dominującym (99,93% akcji) BNP Paribas Fortis S.A./NV z siedzibą w Brukseli.

W skład Grupy Kapitałowej Banku na dzień 31 grudnia 2016 roku wchodzi Bank jako jednostka dominująca oraz jej jednostki zależne:

1. Bankowy Fundusz Nieruchomościowy Actus Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Kasprzaka 10/16. Spółka zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000023062. Bank posiada 100% udziału w kapitale podstawowym Spółki.
2. Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych BGŻ BNP Paribas S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Bielańskiej 12. Spółka zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000031121. Bank posiada 100% akcji Spółki.
3. BNP Paribas Leasing Services Sp. z o.o. (dawniej: Fortis Lease Polska Sp. z o.o. w likwidacji) z siedzibą w Warszawie przy ul. Suwak 3. Spółka zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000098813. Bank posiada 100% udziałów w Spółce.
4. BGŻ BNP Paribas Faktoring Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Suwak 3. Spółka zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000225155. Bank posiada 100% udziałów w Spółce.
5. BNP Paribas Group Service Center S.A. (dawniej: Laser Services Polska S.A.) z siedzibą w Warszawie przy ul. Suwak 3. Spółka zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000022784. Bank posiada 100% udziałów w Spółce.

Zgodnie z art. 436 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 Bank informuje o różnicach w konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych. Wśród spółek, wobec których Bank jest podmiotem dominującym, do celów konsolidacji ostrożnościowej nie włączane są:

- 1) Bankowy Fundusz Nieruchomościowy Actus Sp. z o.o. oraz
- 2) BNP Paribas Group Service Center S.A.

Powyższe spółki są wyłączone z zakresu konsolidacji ostrożnościowej, gdyż spełniają wymogi określone w art. 19 ust.1 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013.

3. Fundusze własne

Na podstawie art. 437 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 Bank ujawnia strukturę funduszy własnych, uwzględniając korekty regulacyjne w odniesieniu do funduszy poziomu Tier I oraz Tier II.

Tabela 2 Struktura funduszy własnych z uwzględnieniem korekt regulacyjnych na dzień 31 grudnia 2016 roku

LP*	OPIS	(A) Kwota w dniu ujawnienia (mln. PLN)	(B) Odniesienie do artykułu Rozporządzenia (UE) nr 575/2013	(C) kwoty ujęte przed przyjęciem Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 lub kwota rezydualna określona w Rozporządzeniu (UE) nr 575/2013 (mln. PLN)
Kapitał podstawowy Tier I: instrumenty i kapitały rezerwowe				
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne w tym: akcja zwykła	3 356,74	art. 26 ust. 1, art. 27, 28 i 29, wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust.3 wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust.3	
2	Zyski zatrzymane	48,70	art. 26 ust. 1 lit. c)	
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe, z uwzględnieniem niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości)	2 117,89	art. 26 ust. 1	
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	577,77	art. 26 ust. 1 lit. f)	
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	6 101,10		
Kapitał podstawowy Tier I: korekty regulacyjne				
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-246,37	art. 36 ust. 1 lit. b), art. 37 I art. 472 ust. 4	98,55
26a	Korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z art. 467 i 468	-0,47		
	w tym: filtr dla niezrealizowanych zysków	-0,47	art. 468	
27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I, które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)	0,00		-98,55
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-246,84		0,00
29	Kapitał podstawowy Tier I	5 854,26		
44	Kapitał dodatkowy Tier I	0,00		
45	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	5 854,26		
Kapitał Tier II: Instrumenty i rezerwy				
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	1 765,44	art.. 62 i 63	
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	1 765,44		
58	Kapitał Tier II	1 765,44		
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	7 619,69		
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	52 913,99		
Współczynniki i bufory kapitałowe				
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	11,06%	art. 92 ust. 2 lit. a), art. 465	
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	11,06%	art. 92 ust. 2 lit. a), art. 465	
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	14,40%	art. 92 ust. 2 lit. c)	
Kwoty poniżej progów odliczeń (przed ważeniem ryzyka)				
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10%, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3)	53,74	art.. 36 ust. 1 lit. c), art.. 38, 48, 470, art. 472 ust. 5	

*Numeracja zgodna z załącznikiem nr VI do Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) NR 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiającego wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 ((Dz. Urz. UE. L Nr 355, str. 60), zwanego dalej "Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013". Wskazane w załączniku nr VI do Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) nr 1423/2013 pozycje o numerach niewykazanych w tabeli powyżej nie mają zastosowania do Banku.

Na potrzeby przygotowania zestawienia kapitału podstawowego Tier I i uzupełniającego Tier II w ujęciu skonsolidowanym następuje wyłączenie udziałów w jednostkach zależnych.

Funduszami własnymi Banku są:

- 1) Fundusze podstawowe,
- 2) Fundusze uzupełniające.

Fundusze podstawowe Banku obejmują:

- 1) fundusze zasadnicze, które stanowią:
 - a) kapitał zakładowy,
 - b) kapitał zapasowy,
 - c) kapitał rezerwowy,
- 2) pozycje dodatkowe funduszy podstawowych, które stanowią:
 - a) fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej,
 - b) niepodzielony zysk z lat ubiegłych,
 - c) inne pozycje bilansu, określone przez Komisję Nadzoru Finansowego,
 - d) zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego, obliczone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszone o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów,
- 3) pozycje pomniejszające fundusze podstawowe, które stanowią
 - a) wartość firmy i inne wartości niematerialne,
 - b) filtry ostrożnościowe, zgodne charakter poszczególnych filtrów i odliczeń stosowanych zgodnie z art. 467–470, 474, 476 i 479 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013.

Fundusze uzupełniające tworzone są na mocy uchwał Walnego Zgromadzenia Banku.

Kapitał zakładowy Banku wg stanu na 31 grudnia 2016 r. wynosi 84 238 318 zł. Wartość nominalna dla każdej akcji wynosi 1,00 zł., z czego:

- 74 409 864 należy bezpośrednio lub pośrednio do BNP Paribas S.A.,
- 5 613 875 należy do Rabobanku International Holding B.V.,
- 4 214 579 należy do pozostałych akcjonariuszy.

Kapitał zapasowy jest tworzony z odpisów z zysku netto osiągniętego w roku obrotowym, a także z nadwyżki osiągniętej przy emisji akcji powyżej wartości nominalnej, pozostałej po pokryciu kosztów emisji, z dopłat, które uiszczają akcjonariusze w zamian za przyznanie szczególnych uprawnień ich dotychczasowym akcjom bez podwyższania kapitału zakładowego. Kapitał zapasowy może być przeznaczony na pokrycie strat bilansowych.

Kapitał rezerwowy jest tworzony niezależnie od kapitału zapasowego z odpisów z zysku netto osiągniętego w roku obrotowym, z przeznaczeniem na pokrycie straty bilansowej.

Fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej jest tworzony z odpisów z zysku netto w wysokości uchwalonej przez Walne Zgromadzenie. Fundusz ogólnego ryzyka przeznaczony jest na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej.

Zyski zatrzymane stanowią zyski wypracowane przez Grupę Kapitałową Banku w poprzednim okresie po potrąceniu wypłaconych dywidend. Zyski zatrzymane obejmują:

- pozostały kapitał zapasowy,
- kapitał rezerwowy,
- fundusz ogólnego ryzyka,

- niepodzielony wynik z lat ubiegłych,
- wynik finansowy netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej.

Niezrealizowane zyski i straty na instrumentach dłużnych i kapitałowych dostępnych do sprzedaży są ujmowane w funduszach własnych zgodnie z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu (UE) nr 575/2013 oraz w ustawie Prawo bankowe.

Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane kwalifikują się jako instrumenty w Tier II, pod warunkiem spełnienia warunków opisanych w artykule 63 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013. Do funduszy Tier II zaliczono pożyczki podporządkowane otrzymane o wartości 1 765 435 tys. zł.

Bank wprowadził dla kapitału podstawowego Tier I odliczenia zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. b. Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 dla wartości niematerialnych i prawnych o wartości - 246 373 tys. zł. Dla kapitału dodatkowego AT1 i uzupełniającego Tier II nie zastosowano odliczeń.

Bank nie skorygował kapitałów na podstawie art. 47, 48, 56, 66 oraz 79 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013.

Bank zastosował filtry ostrożnościowe, o których mowa w art. 32 - 35 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 wprowadzając korektę w ujęciu niezrealizowanych zysków w funduszach własnych zgodnie z art. 468 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 w wysokości -467 tys. zł.

Bank korzysta z rozwiązań przejściowych i uwzględnia w wyliczeniach korekty kwot niezrealizowanych zysków i strat związanych z aktywami lub zobowiązaniami wycenianymi do wartości godziwej i ujętych w bilansie, a które w okresie przejściowym podlegają przepisom art. 467 ust. 1 i 468 ust.1. Rozporządzenia (UE) 575/2013.

W rachunku kapitałów Tier I, AT I, Tier II nie zastosowano korekt nie przewidzianych w Rozporządzeniu (UE) 575/2013.

W oparciu o art. 437 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 Bank ujawnia opis głównych cech instrumentów w kapitale podstawowym Tier I.

Tabela 3 Główne cechy instrumentów kapitałowych Tier I

1 Emitent	BGŻ BNP Paribas S.A.
Unikatowy identyfikator (np. CUSIP, ISIN lub identyfikator Bloomberg dla ofert na rynku niepublicznym)	Kod ISIN: PLBGZ0000010
3 Prawo lub prawa właściwe, którym podlega instrument	Polskie
Ujmowanie w kapitale regulacyjnym	Tak
4 Zasady przejściowe określone w Rozporządzeniu (UE) nr 575/2013	Kapitał podstawowy Tier I
Zasady określone w Rozporządzeniu (UE) nr 575/2013 obowiązujące po okresie 5 przejściowym	Częściowe przekwalifikowanie emisji do niższych kategorii kapitału
Kwalifikowalne na poziomie jednostkowym lub (sub-)skonsolidowanym/na poziomie 6 jednostkowym oraz (sub-)skonsolidowanym	Kapitał podstawowy Tier I
7 Rodzaj instrumentu (rodzaje określone przez każdy system prawny)	Poziom jednostkowy i (sub-)skonsolidowany
Kwota uznana w kapitale regulacyjnym (waluta w mln, według stanu na ostatni dzień 8 sprawozdawczy)	Rodzaj instrumentu: akcja zwykła. Klasyfikacja - instrument w kapitale podstawowym Tier I zgodnie z art. 28 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013.
9 Wartość nominalna instrumentu	15,09 mln PLN (akcje serii A)
9a Cena emisyjna	7,8 mln PLN (akcje serii B)
9b Cena wykupu	0,25 mln PLN (akcje serii C)
10 Klasyfikacja księgowa	3,2 mln PLN (akcje serii D)
11 Pierwotna data emisji	10,64 mln PLN (akcje serii E)
12 Wieczyste czy terminowe	6,13 mln PLN (akcje serii F)
13 Pierwotny termin zapadalności	8 mln PLN (akcje serii G)
Opcja wykupu na żądanie emitenta podlegająca wcześniejszemu zatwierdzeniu przez organy 14 nadzoru	5 mln PLN (akcje serii H)
15 Termin wykupu opcjonalnego, terminy wykupu warunkowego oraz kwota wykupu	28,1 mln PLN (akcje serii I)
16 Kolejne terminy wykupu, jeżeli dotyczy	Akcje imienne serii B są akcjami uprzywilejowanymi. Przywilej, dotyczący akcji serii B, obejmuje prawo uzyskania wypłaty pełnej sumy nominalnej przypadającej na akcję w razie likwidacji Banku po zaspokojeniu wierzycieli, w pierwszej kolejności przed wypłatami przypadającymi na akcje zwykłe, które to wypłaty wobec wykonania przywileju mogą nie pokryć sumy nominalnej tych akcji. Kwota uznana w kapitale regulacyjnym nie różni się od kwoty wyemitowanego instrumentu.
Kupony/dywidendy	84 238 318 PLN
17 Stała lub zmienna dywidenda / stały lub zmienny kupon	1 PLN
18 Kupon odsetkowy oraz dowolny powiązany wskaźnik	Nie dotyczy
19 Istnienie zapisanych praw do niewypłacenia dywidendy	Kapitał własny
20a W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem terminu) - w odniesieniu do wypłaty kuponu/dywidendy	09.09.1994.
20b W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem kwoty) - w odniesieniu do wypłaty kuponu/dywidendy	Wieczysty
21 Istnienie opcji z oprocentowaniem rosnącym lub innej zachęty do wykupu	Brak terminu zapadalności
22 Nieskumulowane czy skumulowane	Nie
23 Zamienne czy niezamienne	Nie dotyczy
24 Jeżeli zamienne, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące zamianę	Nie dotyczy
25 Jeżeli zamienne, w pełni czy częściowo	Dywidendy
26 Jeżeli zamienne, wskaźnik konwersji	Zmienna
27 Jeżeli zamienne, zamiana obowiązkowa czy opcjonalna	Nie dotyczy
28 Jeżeli zamienne, należy określić rodzaj instrumentu, na który można dokonać zamiany	Nie dotyczy
29 Jeżeli zamienne, należy określić emitenta instrumentu, na który dokonuje się zamiany	Nie dotyczy
30 Odpisy obniżające wartość	Tak
W przypadku odpisu obniżającego wartość, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące odpis 31 obniżający wartość	W pełni uznaniowe
32 W przypadku odpisu obniżającego wartość, w pełni czy częściowo	Nie dotyczy
33 W przypadku odpisu obniżającego wartość, trwale czy tymczasowo	Nie dotyczy
W przypadku tymczasowego odpisu obniżającego wartość, opis mechanizmu odpisu 34 obniżającego wartość	Nie dotyczy
35 Pozycja w hierarchii podporządkowania w przypadku likwidacji (należy określić rodzaj instrumentu bezpośrednio uprzywilejowanego w odniesieniu do danego instrumentu)	Nie dotyczy
36 Niezgodne cechy przejściowe	Nie
37 Jeżeli tak, należy określić niezgodne cechy	Nie dotyczy

Bank rozpoznaje w ramach kapitału Tier II zobowiązania podporządkowane. Pełna lista zobowiązań na dzień 31 grudnia 2016 jest prezentowana w poniższej tabeli.

Pożyczki podporządkowane są zaliczane do funduszy własnych na podstawie decyzji Komisji Nadzoru Finansowego.

Tabela 4 Zobowiązania podporządkowane na dzień 31 grudnia 2016 roku

Nazwa wierzyciela	Rodzaj zobowiązania	Waluta	Kwota pierwotna zobowiązania w walucie	Wartość zobowiązania w PLN na 31.12.2016	Data udzielenia	Data spłaty	Data zaliczenia do funduszy własnych *	Oprocentowanie
BNP PARIBAS S.A. Francja	pożyczka podporządkowana	CHF	60 000 000	247 038 000	2012-12-20	2022-12-20	2012-12-05	LIBOR CHF 3M + marża
BNP PARIBAS S.A. Francja	pożyczka podporządkowana	EUR	60 000 000	265 440 000	2012-12-20	2022-12-20	2012-12-05	EURIBOR 3M + marża
BNP PARIBAS S.A. Francja	pożyczka podporządkowana	CHF	90 000 000	370 557 000	2014-09-17	2024-09-17	2014-09-23	LIBOR CHF 6M + marża
BNP PARIBAS S.A. Francja	pożyczka podporządkowana	EUR	40 000 000	176 960 000	2016-01-07	2026-01-07	2016-01-28	EURIBOR 3M + marża
BNP PARIBAS S.A. Francja	pożyczka podporządkowana	PLN	440 000 000	440 000 000	2016-01-07	2026-01-07	2016-01-28	WIBOR 3M + marża
Lion International Investments S.A. Luksemburg	pożyczka podporządkowana	EUR	60 000 000	265 440 000	2016-11-22	2026-11-23	2016-12-23	EURIBOR 3M + marża

*Data decyzji Komisji Nadzoru Finansowego wyrażającej zgodę na kwalifikację środków uzyskanych z pożyczki podporządkowanej jako instrumentu w Tier II.

4. Wymogi kapitałowe

Zgodnie z art. 438 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013, Bank upublicznia kwoty, które stanowią 8% ekspozycji ważonej ryzykiem, oddzielnie dla każdej klasy ekspozycji:

Tabela 5 Wymogi kapitałowe na dzień 31 grudnia 2016 roku

Klasa ekspozycji	Całkowity wymóg kapitałowy z tytułu następujących rodzajów ryzyka: kredytowego, kontrahenta, rozmycia oraz dostawy instrumentów do rozliczenia w późniejszym terminie [w PLN]
Rządy i banki centralne	105 924 572
Samorządy i władze lokalne	3 126 479
Organy administracyjne oraz podmioty nie prowadzące działalności gospodarczej	53 023
Banki rozwoju wielostronnego	0
Organizacje międzynarodowe	0
Banki - Instytucje	55 075 830
Przedsiębiorstwa	1 497 169 302
Klienci detaliczni	1 653 924 945
Zabezpieczone na nieruchomościach	237 122 696
Przeteterminowane	216 023 593
Kategorie wysokiego ryzyka regulacyjnego	0
Obligacje zabezpieczone	0
Ekspozycje krótkoterminowe wobec instytucji i przedsiębiorców	0
Ekspozycje z tytułu uczestnictwa w funduszach zbiorowego inwestowania	0
Ekspozycje kapitałowe	14 928 639
Pozostałe ekspozycje	66 182 252
Razem	3 849 531 329

Ekspozycje obliczone przy wykorzystaniu metody standardowej

Tabela 6 Adekwatność kapitałowa na dzień 31 grudnia 2016 roku

ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA	[tys. PLN]
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	52 913 988
Wymogi kapitałowe	
Ryzyko kredytowe	48 119 142
Ryzyko rynkowe	207 744
Ryzyko operacyjne	4 533 056
Ryzyko z tytułu CVA	54 045
Fundusze własne	7 619 694
Kapitał podstawowy Tier I, CET 1	5 854 259
Kapitał dodatkowy Tier I	
Kapitał Tier II	1 765 435
Łączny współczynnik adekwatności kapitałowej	14,40%
Współczynnik adekwatności kapitałowej Tier I	11,06%

Zgodnie z art. 438 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013, Bank upublicznia skrótowy opis dotyczący oceny adekwatności jej kapitału wewnętrznego w celu wsparcia bieżących i przyszłych działań. Metody szacowania kapitału wewnętrznego w coraz większym stopniu pokrywają się z metodologią Grupy BNP Paribas, obejmując definicje rodzajów ryzyka i odpowiednie polityki. Definicje ryzyka wykorzystywane przez Bank są dostosowywane do definicji stosowanych w Grupie BNP Paribas. Podane definicje ryzyka zostały zatwierdzone przez Radę Nadzorczą Banku i mogą się różnić od najnowszych wykorzystywanych przez Grupę BNP Paribas.

Podstawowe ryzyka identyfikowane w działalności Banku opisano poniżej.

Ryzyko płynności

Ryzyko dla Banku polegające na niezdolności do wywiązania się z zobowiązań przy zachowaniu akceptowalnych kosztów w określonej walucie i lokalizacji.

Bank uznaje, że ryzyko płynności ma istotny wpływ na jego działalność.

Obecnie sposób zarządzania ryzykiem płynności w coraz większym stopniu pokrywa się z metodami i politykami stosowanymi przez Grupę BNP Paribas.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oceniane jest przez Bank jako istotne. Wynika to z wielkości charakteru aktywów Banku. Ryzyko kredytowe to ryzyko poniesienia straty z: tytułu kredytów i należności, obecnych i przyszłych; wymagalnych z uwagi na wcześniejsze zobowiązania; wynikające z migracji jakości kredytowej dłużników Banku, co ostatecznie może spowodować niewywiązanie się ze zobowiązań.

Głównymi elementami oceny jakości kredytowej jest prawdopodobieństwo niewywiązania się ze zobowiązań (ang. *default*) i oczekiwana wysokość odzyskanej kwoty kredytu, czy też należności w przypadku niewywiązania się z zobowiązań. Przy pomiarze ryzyka kredytowego na poziomie portfela uwzględnia się korelację pomiędzy wartością kredytów i należności składających się na analizowany portfel.

Ryzyko rynkowe (ryzyko stopy procentowej i ryzyko walutowe) oraz ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej

Ryzyko rynkowe jest określane dla portfela handlowego jako ryzyko poniesienia straty ekonomicznej w wyniku niekorzystnych zmian parametrów rynkowych, będących lub nie będących bezpośrednio w obrocie. Ryzyko poniesienia straty ekonomicznej w wyniku niedopasowania stóp procentowych, terminów przeszacowania lub zapadalności lub wymagalności aktywów i pasywów. W kontekście działalności bankowej, pomiar ryzyka związanego z zarządzaniem aktywami i pasywami odbywa się w portfelu niehandlowym i dotyczy przede wszystkim ryzyka stóp procentowych w portfelu bankowym.

Ryzyko operacyjne

Bank definiuje ryzyko operacyjne zgodnie z zasadami przewidzianymi w Rozporządzeniu (UE) nr 575/2013, jako możliwość poniesienia straty lub nieuzasadnionego kosztu, spowodowanych przez niewłaściwe lub zawodne procesy wewnętrzne, błędy ludzi i systemów lub wpływ czynników zewnętrznych, obejmujących także ryzyko prawne. Postawą zarządzania ryzykiem operacyjnym jest analiza przyczynowo-skutkowa zdarzenia.

Aktualnie sposób zarządzania ryzykiem operacyjnym w coraz większym stopniu pokrywa się z metodami i politykami stosowanymi przez Grupę BNP Paribas.

Ryzyko biznesowe, utraty reputacji i strategiczne

Ryzyko biznesowe jest to ryzyko uzyskania ujemnego wyniku operacyjnego spowodowane niezdolnością do dopasowania kosztów do przychodów. Przyczyną takiego stanu rzeczy mogą być zmiany zachodzące w otoczeniu biznesowym oraz nieelastyczna struktura kosztów, która uniemożliwia odpowiednie ich skorygowanie.

5. Bufory kapitałowe

Na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1513, z późn. zm.), zwanej dalej „**Ustawą makroostrożnościową**”, w związku z brzmieniem art. 84 Ustawy makroostrożnościowej, Bank, w okresie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2017 r., obowiązany jest utrzymać kwotę kapitału podstawowego Tier I, dodatkową w stosunku do kapitału podstawowego Tier I utrzymywanego na potrzeby spełniania wymogu w zakresie funduszy własnych, o którym mowa w art. 92 ust. 1 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013, w wysokości 1,25% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko obliczonej zgodnie z art. 92 ust. 3 tego rozporządzenia na zasadach indywidualnej i skonsolidowanej (**bufor zabezpieczający**).

W myśl art. 21 ust. 1 Ustawy makroostrożnościowej Bank utrzymuje kwotę kapitału podstawowego Tier I, o którym mowa w art. 92 ust. 1 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013, na poziomie łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko obliczonej zgodnie z art. 92 ust. 3 tego rozporządzenia, pomnożonej przez średnią ważoną wskaźników bufora antycyklicznego obliczoną zgodnie z przepisami Ustawy makroostrożnościowej (**bufor antycykliczny specyficzny dla instytucji**). Na dzień 31 grudnia 2016 r. wysokość obowiązującego wskaźnika bufora antycyklicznego wynosi 0.

Komisja Nadzoru Finansowego decyzją z dnia 4 października 2016 r. na podstawie art. 39 ust. 1 w zw. z art. 38 ust. 1 i 2 Ustawy makroostrożnościowej zidentyfikowała Bank jako inną instytucję o znaczeniu systemowym i nałożyła na Bank bufor innej instytucji

o znaczeniu systemowym, którego wartość wynosi 0,25% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko obliczonej na dzień 31 grudnia 2015 r. zgodnie z art. 92 ust. 3 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (**bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym**).

Komisja Nadzoru Finansowego decyzją z dnia 18 października 2016 r. zaleciła Bankowi utrzymywanie dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych ponad wartość wynikającą z wymogów obliczonych zgodnie ze szczegółowymi zasadami określonymi w Rozporządzeniu (UE) nr 575/2013 w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych na poziomie 0,71 p.p. ponad wartość łącznego współczynnika kapitałowego, o którym mowa w art. 92 ust. 1 lit. c Rozporządzenia (UE) nr 575/2013, który powinien składać się co najmniej w 75% z kapitału Tier I (co odpowiada wymogowi kapitałowemu na poziomie 0,53 p.p. ponad wartość współczynnika kapitału Tier I, o którym mowa w art. 92 ust. 1 lit. b Rozporządzenia (UE) nr 575/2013) oraz co najmniej w 56% z kapitału podstawowego Tier I (co odpowiada wymogowi kapitałowemu na poziomie 0,40 p.p. ponad wartość współczynnika kapitału podstawowego Tier I, o którym mowa w art. 92 ust. 1 lit. a Rozporządzenia (UE) nr 575/2013) („**Indywidualny domiar kapitałowy z tytułu walutowych kredytów hipotecznych**”).

W dniu 23 grudnia 2016 r. Komisja Nadzoru Finansowego poinformowała, w nawiązaniu do decyzji z dnia 18 października 2016 r. nakładającej na Bank Indywidualny domiar kapitałowy z tytułu walutowych kredytów hipotecznych, że wartość dodatkowego wymogu kapitałowego na poziomie Grupy Kapitałowej Banku wynosi 0,68 p.p. dla łącznego współczynnika kapitałowego, 0,51 p.p. dla współczynnika kapitału Tier I i 0,38 p.p. dla współczynnika kapitału podstawowego Tier I.

Wartość zagranicznych ekspozycji kredytowych dla Grupy Kapitałowej Banku nie przekroczyła progu 2% łącznych ogólnych ekspozycji kredytowych, ekspozycji zaliczonych do portfela handlowego i ekspozycji sekurytyzacyjnych określonych zgodnie z art. 2 ust. 5 lit. b) rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 1152/2014 z dnia 4 czerwca 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących ustalania lokalizacji geograficznej odnośnych ekspozycji kredytowych na potrzeby obliczania specyficznych dla instytucji wskaźników bufora antycyklicznego (Dz. Urz. UE. serii L Nr 309 str. 5). Ekspozycje te przypisano więc do ekspozycji kredytowych na terytorium RP.

Na podstawie art. 83 oraz art. 96 Ustawy makroostrożnościowej od dnia 1 stycznia 2016 r. wskaźnik bufora antycyklicznego wynosi 0% dla ekspozycji kredytowych na terytorium RP.

W konsekwencji wskaźnik bufora antycyklicznego według stanu na dzień 31 grudnia 2016r. wynosił 0 p.p.

Tabela 7 Bufor antycykliczny specyficzny dla instytucji na dzień 31 grudnia 2016r.

tys.PLN	Dane na 31.12.2016r.
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	52 913 988
Bufor antycykliczny specyficzny dla instytucji	0,00%
Wymóg w zakresie specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego	0

Tabela 8 Rozkład geograficzny odnośnych ekspozycji kredytowych na potrzeby obliczania bufora antycyklicznego na dzień 31 grudnia 2016 roku

tys.PLN		Ogólne ekspozycje kredytowe		Ekspozycja zaliczana do portfela handlowego		Ekspozycja sekurytyzacyjna		Wymogi w zakresie funduszy własnych			Wagi stosowane przy wymogu w zakresie funduszy własnych [%]		Wskaźnik bufora antycyklicznego [%]
LP	KRAJ	Wartość ekspozycji według metody standardowej	Wartość ekspozycji według metody IRB	Suma długich i krótkich pozycji portfela handlowego	Wartość ekspozycji zaliczonych do portfela handlowego według metody modeli wewnętrznych	Wartość ekspozycji według metody standardowej	Wartość ekspozycji według metody IRB	Z czego: Ogólne ekspozycje kredytowe	Z czego: Ekspozycje zaliczone do portfela handlowego	Z czego: sekurytyzacyjne	Ogółem		
1	Australia	421						29			29		0
2	Austria	474						36			36		0,00097
3	Belgia	1 546						110			110		0,00300
4	Bułgaria	37						3			3		0,00008
5	Chiny	399						32			32		0,00086
6	Cypr	57						2			2		0,00006
7	Czechy	28						2			2		0,00005
8	Dominika	51						4			4		0,00011
9	Finlandia	40						2			2		0,00007
10	Francja	7 180						581			581		0,01578
11	Hiszpania	2 206						168			168		0,00456
12	Holandia	16 600						1 308			1 308		0,03555
13	Irlandia	6 013						395			395		0,01073
14	Islandia	303						18			18		0,00049
15	Izrael	26						2			2		0,00004
16	Kajmany	1 318						105			105		0,00287
17	Litwa	76						9			9		0,00025
18	Łotwa	91						11			11		0,00029
19	Malta	29						2			2		0,00005
20	Niemcy	110 323						8 788			8 788		0,23882
21	Norwegia	958						75			75		0,00202
22	Polska	58 254		29 611 894				3 638	153	16 620	3 654	890	99,21960
23	Rumunia	19						2			2		0,00005
24	Senegal	77 400						6 192			6 192		0,16828
25	Słowacja	190						12			12		0,00032
26	Stany Zjednoczone	15 763						1 258			1 258		0,03419
27	Szwajcaria	3 548						258			258		0,00700
28	Szwecja	735						83			83		0,00225
29	Ukraina	183						12			12		0,00031
30	Węgry	153						12			12		0,00033
31	Wielka Brytania	70 462						5 460			5 460		0,14839
32	Włochy	2 508						181			181		0,00175
33	Pozostałe Kraje	54						3			3		0,00009
	RAZEM	58 573 405		29 611 894				3 663 308	16 620		3 679 928		99,9999585

6. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego

Bank przedstawia informacje dotyczące ekspozycji na ryzyko kredytowe w Rocznym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy BGŻ BNP Paribas S.A. w roku 2016, zwanym dalej „Rocznym Skonsolidowanym Sprawozdaniem”, na stronie internetowej Banku pod adresem:

<https://www.bgzbnpparibas.pl/fileserver/item/1509243>

Informacje dotyczące ryzyka kredytowego ujawnień wynikające z art. 442 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 znajdują się w następujących częściach (Notach) Roczno Skonsolidowanego Sprawozdania:

- 1) Definicje i zasady rozpoznania utraty wartości, ekspozycji przeterminowanych i korekt ryzyka kredytowego - Nota 2.16.
- 2) Metody i podejście do zarządzania ryzykiem kredytowym - Nota 50.2.
- 3) Ryzyko kredytowe - Nota 3, 22.
- 4) Podział ekspozycji wg terminów zapadalności - Nota 50.2.
- 5) Zmiany korekt na ryzyko kredytowe - Nota 22.
- 6) Zmiany odpisów dot. utraty wartości dla poszczególnych klas należności – Nota 22.

Łączna kwota ekspozycji z uwzględnieniem korekt wartości bez uwzględnienia efektów technik ograniczania ryzyka kredytowego i podziałem na klasy ekspozycji prezentowane są w tabelach poniżej.

Tabela 9 Łączna kwota ekspozycji z uwzględnieniem korekty wartości oraz techniki ograniczania ryzyka kredytowego na dzień 31 grudnia 2016 roku

[PLN]	Ekspozycja razem	30 grudnia 2016 r. Ograniczanie ryzyka		
		Gwarancje i derywaty kredytowe	Zabezpieczenia	Gwarancje i zabezpieczenia razem
Rządy i banki centralne	13 313 048 318	0	0	0
Samorządy i władze lokalne	304 389 201	0	0	0
Organy administracyjne oraz podmioty nie prowadzące działalności gospodarczej	1 413 300	0	0	0
Banki - Instytucje	2 339 944 646	328 855 042	663 584 885	992 439 926
Przedsiębiorstwa	32 533 780 512	422 740 183	73 354 019	496 094 202
Klienci detaliczni	34 317 475 467	398 751 851	52 719 907	451 471 758
Zabezpieczone na nieruchomościach	5 531 161 019	2 714 265	1 052 311	3 766 575
Przeterminowane	2 186 181 249	89 274 242	790 743	90 064 985
Ekspozycje kapitałowe	191 118 387	0	0	0
Pozostałe ekspozycje	2 491 591 871	0	0	0
RAZEM	93 210 103 970	1 242 335 583	791 501 863	2 033 837 447

Rozkład geograficzny ekspozycji przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 10 Ekspozycja na ryzyko kredytowe z uwzględnieniem rozkładu geograficznego na dzień 31 grudnia 2016 roku

Region	% ekspozycji razem
Europa	
Polska	99,68%
Szwajcaria	0,11%
Irlandia	0,04%
Francja	0,02%
Szwecja	0,01%
Pozostała część Europy	0,02%
Pozostała część świata	0,10%

Ekspozycje według znaczących sektorów zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 11 Podział ekspozycji na ryzyko kredytowe według klas aktywów oraz sektorów na dzień 31 grudnia 2016 roku

	Ekspozycja razem [PLN]	% ekspozycji razem
Rolnictwo, produkcja żywności i tytoniu	6 172 740 458	18,9%
Handel, sprzedaż hurtowa	3 943 480 108	12,1%
Przetwórstwo rud, metali i minerałów	3 099 554 946	9,5%
Nieruchomości	2 714 480 995	8,3%
Handel, sprzedaż detaliczna	2 494 548 825	7,6%
Usługi	2 047 891 544	6,3%
Urządzenia z wyłączeniem IT	1 915 008 601	5,9%
Budownictwo	1 643 090 978	5,0%
Transport i logistyka	1 246 569 055	3,8%
Motoryzacja	1 014 764 121	3,1%
Media (elektryczność, gaz, woda itp.)	996 012 921	3,1%
Finanse i ubezpieczenia	675 475 094	2,1%
Energia z wyłączeniem elektryczności	609 565 816	1,9%
Przemysł chemiczny z wyłączeniem farmaceutyków	492 090 049	1,5%
Zdrowie i farmaceutyka	468 938 319	1,4%
IT i elektronika	251 951 641	0,8%
Usługi w zakresie komunikacji	196 540 697	0,6%
Inne	2 629 833 998	8,1%

Szczegóły dotyczące ekspozycji w branżach o znaczącym udziale z uwzględnieniem korekt wartości oraz odpisów celowych zostały przedstawione w poniższych tabelach.

Tabela 12 Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości według klas aktywów oraz sektorów na dzień 31 grudnia 2016 roku

Typ klienta/branża [PLN]	Ekspozycja pierwotna	Korekty wartości oraz rezerwy celowe
Klienci indywidualni:	1 513 016 088	994 845 145
Klienci firmowi:	3 006 738 973	1 708 362 747
Rolnictwo, produkcja żywności i tytoniu	759 187 595	400 187 241
Handel, sprzedaż hurtowa	408 244 174	264 803 874
Budownictwo	319 564 220	228 875 628
Energia z wyłączeniem elektryczności	306 056 093	57 571 078
Przetwórstwo rud, metali i minerałów	262 046 694	180 178 497
Urządzenia z wyłączeniem IT	176 762 507	94 093 089
Handel, sprzedaż detaliczna	156 219 448	105 044 150
Nieruchomości	142 590 252	79 951 283
Transport i logistyka	84 496 568	65 615 282
Usługi	83 734 033	62 684 427
Media (elektryczność, gaz, woda itp.)	17 651 755	6 337 639
Inne	290 185 634	163 020 558

Tabela 13 Ekspozycje przeterminowane według klas aktywów oraz sektorów na dzień 31 grudnia 2016 roku

Typ klienta/branża [PLN]	Przeterminowane (całość)		Przeterminowane (pow. 90 dni)	
	Ekspozycja pierwotna	Korekty wartości oraz rezerwy celowe	Ekspozycja pierwotna	Korekty wartości oraz rezerwy celowe
Klienci indywidualni:	2 074 961 472	967 726 278	1 241 480 933	923 683 270
Klienci firmowi:	2 951 132 403	1 473 970 456	2 038 964 732	1 322 436 718
Rolnictwo, produkcja żywności i tytoniu	712 809 603	352 186 929	544 076 568	336 911 223
Handel, sprzedaż hurtowa	431 352 311	256 258 283	370 952 352	255 105 179
Budownictwo	311 990 407	212 905 044	220 399 196	146 785 258
Przetwórstwo rud, metali i minerałów	282 687 550	136 318 428	162 548 751	127 081 523
Urządzenia z wyłączeniem IT	181 788 358	85 787 964	106 534 890	57 351 373
Nieruchomości	178 593 529	66 250 078	108 883 113	65 066 409
Handel, sprzedaż detaliczna	176 595 943	101 446 257	138 945 187	98 840 852
Transport i logistyka	123 860 936	44 309 158	53 082 977	42 645 117
Usługi	96 144 048	61 842 799	53 979 242	37 780 570
Zdrowie i farmaceutyka	21 578 410	9 686 972	12 272 983	9 335 730
IT i elektronika	19 277 038	6 660 756	14 089 296	6 616 178
Inne	414 454 269	140 317 789	253 200 177	138 917 305

Ekspozycje przeterminowane oraz ekspozycje dla których rozpoznano utratę wartości w podziale na kraje przedstawiono poniżej.

Tabela 14 Podział geograficzny ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości na dzień 31 grudnia 2016 roku

Kraj/Region [PLN]	Ekspozycja pierwotna	Korekty wartości oraz rezerwy celowe
Europa	4 515 311 454	2 700 317 875
Polska	4 505 382 901	2 693 036 411
Szwajcaria	5 137 633	4 137 144
Irlandia	1 957 574	1 702 478
Francja	1 095 264	775 140
Szwecja	639 630	6 910
Pozostała część Europy	1 098 451	659 791
Pozostała część świata	4 443 607	2 890 017

Tabela 15 Podział geograficzny ekspozycji przeterminowanych na dzień 31 grudnia 2016 roku

Kraj/Region [PLN]	Przeterminowane (całość)		Przeterminowane (pow. 90 dni)	
	Ekspozycja pierwotna	Korekty wartości oraz rezerwy	Ekspozycja pierwotna	Korekty wartości oraz rezerwy
Europa	4 942 751 956	2 438 807 179	3 276 668 647	2 243 316 100
Polska	4 932 142 674	2 431 827 395	3 268 207 507	2 236 440 105
Szwajcaria	5 137 633	4 137 144	5 137 633	4 137 144
Irlandia	2 063 528	1 702 386	1 831 388	1 701 125
Francja	1 094 110	774 049	777 521	677 909
Szwecja	648 012	6 389	612	0
Pozostała część Europy	1 666 000	359 816	713 986	359 816
Pozostała część świata	83 341 919	2 889 555	3 777 018	2 803 888

7. Zastosowanie technik ograniczania ryzyka kredytowego

W odniesieniu do art. 453 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 Bank wykorzystuje zarówno techniki kompensowania bilansowego jak i saldowania pozabilansowego. Pierwsza technika ograniczenia ryzyka kredytowego dotyczy wykorzystanych linii kredytowych i depozytów uplasowanych z BNP Paribas S.A. Saldowanie pozabilansowe jest używane w przypadku transakcji na instrumentach pochodnych, które są zawierane w ramach umów ramowych podpisanych z klientami z segmentów korporacyjnego, MSP oraz Mikro. Saldowanie pozabilansowe stosuje się również w przypadku transakcji pochodnych zawartych z wybranymi instytucjami kredytowymi.

Bank nie wykorzystuje kredytowych instrumentów pochodnych jako technik ograniczania ryzyka kredytowego.

Informacje o koncentracji ryzyka kredytowego podano w nocie 50.2 Roczego Skonsolidowanego Sprawozdania.

8. Dźwignia finansowa

Bank upublicznia informacje na temat swojego wskaźnika dźwigni finansowej w oparciu o rozporządzenie wykonawcze komisji (UE) 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 r. ustanawiające standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji zgodnie z art. 451 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (Dz. Urz. UE. serii L Nr 39, str. 5).

Kalkulacja wskaźnika dźwigni finansowej Grupy Kapitałowej Banku na dzień 31 grudnia 2016 roku została wykonana w oparciu o postanowienia Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/62 z dnia 10 października 2014 roku, zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wskaźnika dźwigni (Dz. Urz. UE. serii L. Nr 309 str.5), zwanym dalej „Rozporządzeniem Delegowanym 2015/62”. Zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym 2015/62 wskaźnik dźwigni finansowej stanowi wyrażoną w procentach wartość ilorazu kapitału Tier I oraz miary ekspozycji całkowitej wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego, natomiast miara ekspozycji całkowitej jest sumą wartości ekspozycji określonych z tytułu wszystkich aktywów i pozycji pozabilansowych nieodliczonych przy wyznaczaniu miary kapitału Tier I.

Tabela 16 Wskaźnik dźwigni określony w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych

Dzień odniesienia	31-12-2016
Nazwa podmiotu	Bank BGŻ BNP Paribas S.A.
Poziom stosowania	skonsolidowany

Tabela 17 Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni

	Kwota mająca zastosowanie w tys.PLN
1 Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	72 292 190
2 Korekta z tytułu jednostek objętych konsolidacją na potrzeby rachunkowości, ale nieobjętych zakresem konsolidacji regulacyjnej	0
3 (Korekta z tytułu aktywów powierniczych ujętych w bilansie zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, ale wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 13 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	0
4 Korekta z tytułu instrumentów pochodnych	850 523
5 Korekta z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (SFT)	0
6 Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	2 980 581
EU-6a (Korekta z tytułu ekspozycji wewnątrz grupy wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	0
EU-6b (Korekta z tytułu ekspozycji wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	0
7 Inne korekty	199 517
8 Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	76 322 811

Tabela 18 Wspólne ujawnienie wskaźnika dźwigni

		Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych w tys.PLN
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych, ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	72 738 079
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-246 373
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	72 491 706
Ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych		
4	Koszt odtworzenia związany z <i>wszystkimi</i> transakcjami na instrumentach pochodnych (tj. z pominięciem kwalifikującego się zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce)	356 403
5	Kwoty narzutu w odniesieniu do potencjalnej przyszłej ekspozycji związanej z <i>wszystkimi</i> transakcjami na instrumentach pochodnych (metoda wyceny według wartości rynkowej)	494 120
EU-5a	Ekspozycja obliczona według metody wyceny pierwotnej ekspozycji	0
6	Ubruttowanie zapewnionego zabezpieczenia instrumentów pochodnych, jeżeli odliczono je od aktywów bilansowych zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości	0
7	(Odliczenia aktywów wiarytelności w odniesieniu do zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce zapewnionego w transakcjach na instrumentach pochodnych)	0
8	(Wyłączone ekspozycje z tytułu transakcji rozliczanych za pośrednictwem klienta w odniesieniu do składnika rozliczanego z kontrahentem centralnym)	0
9	Skorygowana skuteczna wartość nominalna wystawionych kredytowych instrumentów pochodnych	0
10	(Skorygowana skuteczna wartość nominalna kompensat i odliczeń narzutów w odniesieniu do wystawionych kredytowych instrumentów pochodnych)	0
11	Całkowite ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych (suma wierszy 4–10)	850 523
Ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych		
12	Aktywa z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych brutto (bez uwzględnienia kompensowania), po korekcie z tytułu transakcji księgowych dotyczących sprzedaży	0
13	(Skompensowane kwoty zobowiązań gotówkowych i wiarytelności gotówkowych w odniesieniu do aktywów z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych brutto)	0
14	Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta w odniesieniu do aktywów z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych	0
EU-14a	Odstępstwo dotyczące transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych: Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta zgodnie z art. 429b ust. 4 i art. 222 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	0
15	Ekspozycje z tytułu transakcji zawieranych poprzez pośrednika	0
EU-15a	(Wyłączone ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych rozliczanych za pośrednictwem klienta w odniesieniu do składnika rozliczanego z kontrahentem centralnym)	0
16	Całkowite ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (suma wierszy 12–15a)	0
Inne ekspozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	19 489 479
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	-16 508 898
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17 i 18)	2 980 581
Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429 ust. 7 i 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowe i pozabilansowe)		
EU-19a	(Wyłączenie ekspozycji wewnątrz grupy (na zasadzie nieskonsolidowanej) zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowych i pozabilansowych))	0
EU-19b	(Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429 ust. 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowe i pozabilansowe))	0
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	5 854 259
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a i EU-19b)	76 322 811
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	7,67
Wybór przepisów przejściowych i kwota wyłączonych pozycji powierniczych		
EU-23	Wybór przepisów przejściowych na potrzeby określenia miary kapitału	przejściowy
EU-24	Kwota wyłączonych pozycji powierniczych zgodnie z art. 429 ust. 11 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	0

Tabela 19 Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych)

	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych w tys.PLN
EU-1 Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych), w tym:	72 491 706
EU-2 Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0
EU-3 Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego, w tym:	72 491 706
EU-4 Obligacje zabezpieczone	0
EU-5 Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	13 313 035
EU-6 Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego, których <u>nie</u> traktuje się jak państwa	190 260
EU-7 Instytucje	1 228 406
EU-8 Zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	5 506 830
EU-9 Ekspozycje detaliczne	29 209 045
EU-10 Przedsiębiorstwa	18 465 225
EU-11 Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	2 162 761
EU-12 Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa niegenerujące zobowiązania kredytowego)	2 416 144

Tabela 20 Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej oraz Opis czynników, które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie, którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni

1 Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej	Ryzyko dźwigni jest zdefiniowane przez Bank w Strategii Zarządzania Ryzykiem oraz Metodycie procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego, natomiast raportowanie opisane jest w Instrukcji przygotowywania sprawozdania COREP oraz Leverage Ratio w Banku BGŻ BNP Paribas S.A.
2 Opis czynników, które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie, którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni	Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej oznacza ryzyko osiągnięcia niewystarczającego poziomu wskaźnika dźwigni finansowej spowodowanego obniżeniem funduszy własnych instytucji w wyniku oczekiwanych lub poniesionych strat (spadek licznika) lub przez nieoczekiwany i niemożliwy do zarządzania wzrost całkowitej ekspozycji (wzrost mianownika). Wartość dźwigni finansowej zależy bezpośrednio od wielkości ekonomicznych znajdujących swoje ujęcie w procesie budżetowym i planie kapitałowym Banku. Wartość dźwigni jest jednym z podstawowych wskaźników monitorowanych na bieżąco. Dzięki temu Bank posiada niezbędne informacje pozwalające na uniknięcie naruszenia bezpiecznego poziomu dźwigni. Największy wpływ na wskaźnik dźwigni w 2016 miało połączenie prawne z Sygma Bank S.A. oraz zmiana sposobu ujmowania pozycji pozabilansowych, zgodnie z prezentacją w sprawozdaniu COREP.

9. Ryzyko operacyjne

Strategie i procesy zarządzania ryzykiem operacyjnym

Bank zarządza ryzykiem operacyjnym w oparciu o przyjętą strategię i politykę.

Ryzyko operacyjne definiowane jest jako możliwość poniesienia straty lub nieuzasadnionego kosztu, spowodowanych przez niewłaściwe lub zawodne procesy wewnętrzne, ludzi, systemy techniczne lub wpływ czynników zewnętrznych. Do ryzyka operacyjnego włączone jest ryzyko prawne, natomiast wyłączone ryzyko strategiczne.

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zapewnienie najwyższej jakości usług świadczonych przez Bank, ich bezpieczeństwa oraz zgodności z obowiązującymi przepisami prawa i standardami, przy jednoczesnym ograniczeniu strat i kosztów związanych z tym ryzykiem. Bank przypisuje duże znaczenie kulturze organizacyjnej w zarządzaniu ryzykiem operacyjnym. Kluczowa jest świadomość pracowników istnienia tego ryzyka oraz

współodpowiedzialność za jego ograniczanie. Powszechny charakter występowania ryzyka operacyjnego oznacza, że każdy pracownik Banku oraz każda jednostka organizacyjna Banku są odpowiedzialni za identyfikację ryzyka operacyjnego występującego w obszarze ich kompetencji i podejmowanie działań mających na celu ograniczanie poziomu tego ryzyka.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym ma charakter zintegrowany, tzn. wszystkie czynności i funkcje związane z zarządzaniem tym ryzykiem połączone są w spójną, przejrzystą, kompletną i efektywnie działającą całość. W celu uniknięcia potencjalnego konfliktu interesów i zapewnienia obiektywizmu, funkcja oceny ryzyka operacyjnego w Banku jest oddzielona od funkcji podejmowania decyzji biznesowych. Funkcja kontrolna systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym jest autonomiczna i zlokalizowana została w Obszarze Ryzyka.

Na proces zarządzania ryzykiem operacyjnym składają się podstawowe etapy:

- 1) identyfikacja ryzyka,
- 2) zdefiniowanie przyczyn (źródeł) ryzyka,
- 3) ocena wielkości ryzyka i określenie jego akceptowalnego poziomu,
- 4) analiza możliwych rozwiązań ograniczających zidentyfikowane ryzyko (działania przeciwdziałające ryzyku),
- 5) podjęcie decyzji o ograniczeniu ryzyka,
- 6) podjęcie niezbędnych działań,
- 7) kontrola i ocena skuteczności zastosowanych mechanizmów redukcji ryzyka (sprzężenie zwrotne).

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym prowadzone jest w sposób zintegrowany, w ramach wydzielonej organizacyjnie i funkcjonalnie struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, do której należą:

- 1) Komitet ds. Koordynacji Kontroli Wewnętrznej – odpowiedzialny za nadzór, koordynację procesów i alokację zadań i zasobów w ramach systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- 2) wydzielona organizacyjnie jednostka w Centrali Banku tj. Departament Ryzyka Operacyjnego – odpowiedzialna za tworzenie, koordynację oraz kontrolę podstawowych procesów związanych z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym, a także opracowywanie i wdrażanie narzędzi, procedur oraz zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- 3) funkcja koordynatorów ryzyka operacyjnego w jednostkach/komórkach organizacyjnych - pracownicy odpowiedzialni za koordynowanie i wyjaśnianie wszystkich kwestii związanych z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym w swoich jednostkach/komórkach.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym jest ściśle powiązane z zarządzaniem innymi rodzajami ryzyka, jako że istotna część strat związanych z ryzykiem operacyjnym występuje na styku ryzyka operacyjnego i ryzyka kredytowego, ryzyka finansowego oraz innych rodzajów ryzyka bankowego.

Działania bezpośrednio związane z ograniczaniem ryzyka operacyjnego podejmowane są przez jednostki odpowiedzialne za poszczególne obszary narażone na ryzyko operacyjne (pierwsza linia obrony).

Zakres i rodzaj systemów pomiaru ryzyka i raportowania

Jednym z etapów procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym jest podejmowanie działań ograniczających ryzyko. Działania te polegają na przeciwdziałaniu zagrożeniu lub ograniczaniu skutków zdarzenia bądź na podejmowaniu działań systemowych mających na celu usunięcie przyczyn powstawania zdarzeń. Systemowe działania polegają np. na usuwaniu luk w regulacjach wewnętrznych i procedurach, opracowaniu nowych lub zmianie istniejących narzędzi, na wprowadzeniu zmian w organizacji pracy, na poprawie mechanizmów kontrolnych oraz na wprowadzeniu zmian w systemach informatycznych. Podjęcie wymienionych działań poprzedzane jest analizą kosztów proponowanego rozwiązania oraz ewentualnych strat, które mogą powstać przy braku wdrożenia proponowanego rozwiązania.

Bank wykorzystuje do monitorowania ryzyka operacyjnego i do jego oceny m.in. metodę samooceny ryzyka operacyjnego, Kluczowe Wskaźniki Ryzyka (ang. *Key Risk Indicators*) oraz dane o identyfikowanych zdarzeniach i zagrożeniach z zakresu ryzyka operacyjnego, a także stratach powodowanych przez to ryzyko, korzystając z danych wewnętrznych oraz zewnętrznych. Bank decyduje o tolerancji na ryzyko (apetyt na ryzyko operacyjne) i podejmuje odpowiednie działania po przekroczeniu akceptowanego poziomu ryzyka.

Zarząd Banku jest systematycznie informowany o poziomie ryzyka operacyjnego i o działaniach podejmowanych w związku ze zidentyfikowanymi zdarzeniami i zagrożeniami z zakresu ryzyka operacyjnego.

W ramach transferu ryzyka Bank wykorzystuje ochronę ubezpieczeniową.

W tabeli zaprezentowane zostały straty brutto z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego zgłoszonych w roku 2016, w podziale na rodzaje zdarzeń oraz kategorie zdarzeń. Kwota straty brutto oznacza sumę strat powstałych na skutek zdarzeń z zakresu ryzyka operacyjnego zarejestrowanych w wewnętrznej bazie danych Banku, poniesionych i nieponiesionych (w opinii Banku możliwych do poniesienia), bez uwzględnienia pomniejszych o wartości odzyskane z tytułu ubezpieczenia. Dane uwzględniają straty ryzyka operacyjnego powiązane z ryzykiem kredytowym oraz ryzykiem finansowym.

Tabela 21. Straty brutto z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego zgłoszonych w 2016 r. (w tys. PLN)

	[tys.PLN]
Oszustwa wewnętrzne	1 830
Działania nieuprawnione	290
Kradzież i oszustwo	1 540
Oszustwa zewnętrzne	11 314
Kradzież i oszustwo	11 263
Bezpieczeństwo systemów	51
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	196
Stosunki pracownicze	196
Klienci, produkty i praktyki operacyjne	6 939
Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów	5
Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	6 892
Wady produktów	4
Klasyfikacja klienta i ekspozycje	31
Usługi doradcze	7
Szkody związane z aktywami rzeczowymi	322
Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	322
Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	952
Systemy	952
Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	8 411
Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	8 033
Napływ i dokumentacja klientów	223
Zarządzanie rachunkami klientów	24
Kontrahenci niebędący klientami banku	5
Monitorowanie i sprawozdawczość	96
Sprzedawcy i dostawcy	30
Razem	29 964

W celu ograniczenia ryzyka, Bank wzmacnia procesy i mechanizmy służące ograniczaniu poziomu ryzyka, w tym m.in. związane z przeciwdziałaniem nadużyciom na szkodę Banku, w szczególności w obszarze kredytowania, w którym odnotowane zostały najwyższe straty ryzyka operacyjnego oraz kontrolą prawidłowości realizacji procesów, w których odnotowywane są nieprawidłowości, w szczególności poprzez rozwój funkcjonalności systemów IT. Ponadto Bank regularnie weryfikuje i ocenia środowisko kontroli wewnętrznej i określa działania zwiększające efektywność mechanizmów kontrolnych.